

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Писаревський М.І.

“27” серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“М'яка сила” в міжнародних відносинах

рівень вищої освіти бакалавр
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)
спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)
освітня програма Міжнародні відносини
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
Вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)
інститут Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол №1

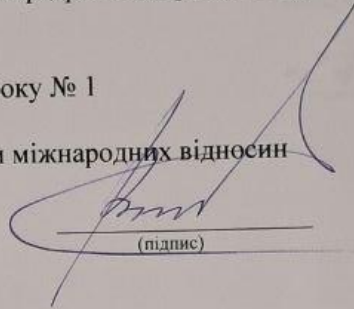
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Олександр МІЩЕНКО канд. юр. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин
Ірина ПАНОВА, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

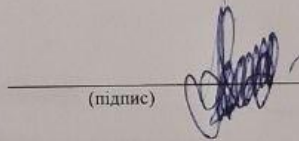
Завідувач кафедри міжнародних відносин

(підпис)

Вінникова Н.А.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

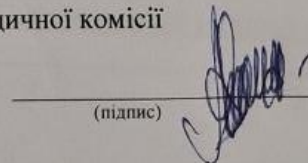

(підпис)

Панасенко Г.С.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Панасенко Г.С.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «"М'яка сила" в міжнародних відносинах» складена відповідно до освітньо-професійної програми:

«Міжнародні відносини»,

підготовки бакалавра,

за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «**М'яка сила в міжнародних відносинах**» є формування теоретичних знань і практичних навичок аналізу ресурсів, суб'єктів, механізмів та інструментів м'якої сили, її ролі у зовнішній політиці, міжнародних комунікаціях, публічній дипломатії, культурному співробітництві та формуванні міжнародного впливу держав.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- знати та розуміти сутність, теоретичні засади, ресурси, суб'єктів і механізми м'якої сили у системі міжнародних відносин;
- знати особливості співвідношення жорсткої, м'якої та розумної сили, а також відмінності між ресурсами привабливості, інструментами дипломатії та результатами міжнародного впливу;
- розуміти роль культури, освіти, науки, політичних цінностей, міжнародної репутації, медіа, цифрових платформ і креативних індустрій у формуванні м'якої сили держав;
- навчитись аналізувати публічну, культурну, освітню, наукову та цифрову дипломатію як інструменти реалізації зовнішньополітичних інтересів і формування довгострокових зв'язків з міжнародними аудиторіями;
- демонструвати навички оцінювання ролі м'якої сили у міжнародній конкуренції, формуванні міжнародного образу держави, поширенні політичних наративів і реалізації зовнішньополітичних стратегій;
- застосовувати аналітичні підходи для оцінювання результативності м'якої сили, її обмежень, репутаційних ризиків і перспектив використання м'якої сили України у міжнародних відносинах.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-
Семестр	
8-й	-
Лекції	
24 год.	-
Практичні заняття / Семінари	
12 /12 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	

72 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	-

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК16. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

СК18. Здатність оцінити міжнародне середовище держави, визначити цілі та завдання її зовнішньої або внутрішньої політики та пропонувати відповідні ефективні інструменти їх реалізації.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН09. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН10. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН11. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН13. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.

РН17. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

РН22. Оцінювати міжнародне середовище держави, визначати цілі та завдання її зовнішньої або внутрішньої політики та пропонувати відповідні ефективні інструменти їх реалізації.

РН23. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

1.8. Пререквізити: «Вступ до фаху «Міжнародні відносини», «Україна у контексті історії Європи», «Політична географія світу», «Історія міжнародних відносин», «Конфліктологія та переговорний процес у міжнародній практиці», «Міжнародна економіка», «Теорія міжнародних відносин», «Міжнародні інформаційні відносини», «Міжнародні відносини та глобальна політика».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Концепція «м'якої сили» у теорії міжнародних відносин

Поняття сили у міжнародних відносинах. Матеріальні та нематеріальні ресурси впливу; примус, економічне стимулювання, переконання та привабливість. Концепція «м'якої сили» Джозефа Ная: її виникнення, зміст і місце у дослідженнях світової політики.

Співвідношення «жорсткої сили» (hard power), «м'якої сили» (soft power) та «розумної сили» (smart power). Теоретичні інтерпретації м'якої сили в реалістичному, ліберальному, конструктивістському та критичному підходах. Дискусії щодо самостійного статусу soft power як форми міжнародного впливу, її зв'язку з репутацією, легітимністю, нормами, ідентичністю та міжнародними комунікаціями.

Тема 2. Ресурси, актори та механізми «м'якої сили»

Ресурси м'якої сили: культура, політичні цінності, міжнародна репутація, зовнішня політика, освіта, наука, інновації, гуманітарна діяльність, спорт, креативні індустрії та туристична привабливість. Відмінність між наявністю ресурсу, його міжнародною видимістю та здатністю впливати на поведінку інших акторів.

Держави, міжнародні організації, університети, культурні інституції, медіа, транснаціональні корпорації, неурядові організації, діаспори, експертні мережі та окремі публічні діячі як суб'єкти формування м'якої сили. Механізми формування впливу: довіра, легітимація політики, переконання, соціалізація, поширення норм, створення привабливого міжнародного образу та вплив на порядок денний. Цілі сталого розвитку ООН до 2030 року як приклад формування глобального порядку денного, поширення міжнародних норм і цінностей та нормативного впливу міжнародних організацій.

Тема 3. Публічна, культурна та освітня дипломатія як інструменти «м'якої сили»

Публічна дипломатія як система комунікації держави з іноземними аудиторіями. Її співвідношення з пропагандою, міжнародним PR, брендингом держави, стратегічними комунікаціями та дипломатичним інформуванням. Довгострокова взаємодія, довіра та діалог як передумови результативної публічної дипломатії.

Культурна дипломатія: культурні центри, виставки, міжнародні фестивалі, літературні й мистецькі проекти, мовні програми, охорона та представлення культурної спадщини. Освітня й наукова дипломатія: академічна мобільність, стипендіальні програми, університетські партнерства та міжнародні дослідницькі мережі. Можливості та межі використання дипломатичних інструментів для формування міжнародної привабливості.

Тема 4. «М'яка сила» у зовнішній політиці та міжнародній конкуренції

М'яка сила як складова зовнішньополітичної стратегії. Поєднання дипломатичних, культурних, інформаційних, освітніх, гуманітарних і економічних засобів. «Розумна сила» як ситуативно обґрунтоване поєднання інструментів привабливості, переконання, економічного тиску й примусу відповідно до політичних цілей, характеристик міжнародного середовища та цільових аудиторій.

Міжнародна конкуренція за вплив: змагання політичних моделей, наративів, цінностей, культурних продуктів, технологічних стандартів і освітніх можливостей. Репутаційні наслідки зовнішньої політики держав. Обмеження м'якої сили в умовах міжнародних криз, збройних конфліктів, порушень міжнародного права та розриву між декларованими цінностями і політичною практикою.

Тема 5. Цифрова «м'яка сила», медіа та оцінювання міжнародного впливу

Цифрові платформи, глобальні медіа, соціальні мережі, стримінгові сервіси, онлайн-спільноти та креативні індустрії у формуванні міжнародного образу держави. Цифрова

публічна дипломатія, комунікація дипломатичних установ у соціальних медіа, візуальна політика та поширення міжнародних наративів.

Проблема оцінювання м'якої сили. Репутаційні рейтинги, міжнародні опитування громадської думки, охоплення аудиторій, рівень довіри, привабливість освіти й культури, туристичні та академічні потоки, якість міжнародних партнерств і конкретні зовнішньополітичні результати. Обмеження кількісних рейтингів: вони можуть фіксувати міжнародну видимість або популярність держави, але не завжди дозволяють довести причинний зв'язок між привабливістю та зміною політичної поведінки інших держав чи суспільств.

Тема 6. «М'яка сила» України: ресурси, інструменти та перспективи

Україна як суб'єкт м'якої сили в умовах війни, міжнародної підтримки та боротьби за суб'єктність у світовій політиці. Потенційні ресурси української м'якої сили: культура, мова, історична пам'ять, демократичні практики та цінності, досвід громадянської мобілізації, гуманітарні ініціативи, цифрові комунікації, спорт, наукова й освітня співпраця, діяльність українських громад за кордоном.

Публічна, культурна, освітня, експертна та цифрова дипломатія України. Міжнародна адвокація, взаємодія з іноземними медіа, робота з міжнародними аудиторіями та протидія дезінформації. Умови, за яких українські культурні, суспільні й політичні ресурси можуть перетворюватися на довгостроковий міжнародний результат. Проблеми координації державних і недержавних акторів, інституційної спроможності, цільової комунікації та оцінювання результативності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
		л	п/с	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Концепція «м'якої сили» у теорії міжнародних відносин	20	4	4/0			1 2
Тема 2. Ресурси, актори та механізми «м'якої сили»	20	4	4/0			1 2
Тема 3. Публічна, культурна та освітня дипломатія як інструменти «м'якої сили»	20	4	4/0			1 2
Тема 4. «М'яка сила» у зовнішній політиці та міжнародній конкуренції	20	4	0/4			1 2
Тема 5. Цифрова «м'яка сила», медіа та оцінювання міжнародного впливу	20	4	0/4			1 2
Тема 6. «М'яка сила» України: ресурси, інструменти та перспективи	20	4	0/4			1 2
Усього годин	120	24	12/12			72

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин (п/с)
1	Тема 1. Концепція «м'якої сили» у теорії міжнародних відносин	4/0
2		
3	Тема 2. Ресурси, актори та механізми «м'якої сили»	4/0
4		
5	Тема 3. Публічна, культурна та освітня дипломатія як інструменти «м'якої сили»	4/0
6		
7	Тема 4. «М'яка сила» у зовнішній політиці та міжнародній конкуренції	0/4
8		
9	Тема 5. Цифрова «м'яка сила», медіа та оцінювання міжнародного впливу	0/4
10		
11	Тема 6. «М'яка сила» України: ресурси, інструменти та перспективи	0/4
12		
	Разом	12/12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Концепція «м'якої сили» у теорії міжнародних відносин – розкрити зміст понять «сила», «жорстка сила», «м'яка сила» та «розумна сила» в теорії міжнародних відносин; – проаналізувати концепцію Дж. Ная та визначити її місце в сучасних дослідженнях міжнародних відносин і світової політики; – охарактеризувати теоретичні інтерпретації м'якої сили в реалістичному, ліберальному, конструктивістському та критичному підходах; – підготувати аналітичне повідомлення за темою «Чи є м'яка сила самостійною формою міжнародного впливу?».	12
2.	Тема 2. Ресурси, актори та механізми «м'якої сили» – охарактеризувати основні ресурси м'якої сили держав: культуру, політичні цінності, міжнародну репутацію, освіту, науку, інновації, спорт, гуманітарну діяльність і креативні індустрії; – проаналізувати відмінність між ресурсами міжнародної привабливості, інструментами зовнішньої політики та результатами міжнародного впливу; – дослідити роль держав, міжнародних організацій, університетів, культурних інституцій, медіа, діаспор, неурядових організацій та транснаціональних корпорацій у формуванні м'якої сили; – охарактеризувати Цілі сталого розвитку ООН до 2030 року як приклад формування глобального порядку денного, поширення міжнародних норм і цінностей та нормативного впливу міжнародних організацій;	12

	– підготувати презентацію на тему «Ресурси та механізми м'якої сили обраної держави».	
3.	Тема 3. Публічна, культурна та освітня дипломатія як інструменти «м'якої сили» – розкрити сутність публічної, культурної, освітньої та наукової дипломатії; – визначити відмінності між публічною дипломатією, пропагандою, міжнародним PR, стратегічними комунікаціями та брендингом держави; – проаналізувати діяльність одного культурного, освітнього або мовного інституту як інструменту міжнародної комунікації держави; – підготувати аналітичну доповідь за темою «Культурна та освітня дипломатія як інструменти формування міжнародної привабливості держави».	12
4.	Тема 4. «М'яка сила» у зовнішній політиці та міжнародній конкуренції – проаналізувати місце м'якої сили у зовнішньополітичній стратегії держави; – охарактеризувати співвідношення м'якої та розумної сили у міжнародній взаємодії, конкуренції й співробітництві; – дослідити роль міжнародної репутації, ціннісних наративів, культурних продуктів, освітніх можливостей та технологічних стандартів у міжнародній конкуренції; – підготувати інформаційне повідомлення за темою «Репутація держави як ресурс її зовнішньополітичного впливу».	12
5.	Тема 5. Цифрова «м'яка сила», медіа та оцінювання міжнародного впливу – проаналізувати роль глобальних медіа, цифрових платформ, соціальних мереж і креативних індустрій у формуванні міжнародного образу держави; – дослідити особливості цифрової публічної дипломатії та комунікації дипломатичних установ у соціальних медіа; – охарактеризувати основні підходи до оцінювання м'якої сили: міжнародні рейтинги, опитування громадської думки, показники довіри, культурної й освітньої привабливості, міжнародних партнерств; – підготувати презентацію на тему «Можливості та обмеження вимірювання м'якої сили держави».	12
6.	Тема 6. «М'яка сила» України: ресурси, інструменти та перспективи – охарактеризувати потенційні ресурси м'якої сили України: культуру, мову, історичну пам'ять, демократичні практики та цінності, громадянські ініціативи, освіту, науку, спорт і цифрові комунікації; – проаналізувати інструменти публічної, культурної, освітньої, наукової, гуманітарної та цифрової дипломатії України; – дослідити один приклад міжнародної адвокаційної, культурної або комунікаційної кампанії України та оцінити її цілі, цільові аудиторії, інструменти й результати; – підготувати есе на тему «За яких умов ресурси м'якої сили України можуть перетворюватися на довгостроковий міжнародний вплив?».	12
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

У процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: наприклад, ділова гра; практичні: науково-дослідні завдання. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- Контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- Контроль та оцінювання якості підготовки та розробки завдань;
- Контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- Контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні задачі;
- Контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

При вивченні дисципліни «"М'яка сила" в міжнародних відносинах» застосовуються наступні форми контролю: усний та письмовий. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач та ін.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни. До заліку допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю.

Загальна кількість балів за успішне виконання залікової роботи – 40 балів.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «"М'яка сила" в міжнародних відносинах», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18477>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота						Разом	Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40	100
10	10	10	10	10	10			

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Увага! В умовах дії обставин непоборної сили, як виняток, студент може бути допущеним з меншою кількістю балів.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

- вивчення та засвоєння тем (активна робота протягом семестру, виконання практичних завдань, виступи з доповідями та презентаціями, аналітичні завдання) – 60 бали;
- підсумковий контроль у формі заліку – 40 балів (тестові питання – 40 балів (1 бал за кожне)).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає Zoom або залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усний виступ, виконання письмового завдання	Критерії оцінювання
10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
9-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
7-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
5-3	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

2-1	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Увага! У разі порушення академічної доброчесності здобувач отримує 0 балів.

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування: студент має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу. Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь. За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової_поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію наукових статей або тез досліджень.

Умови зарахування: студент має надати офіційне звернення до викладача. До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів: участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів; публікація тез конференції: до 5 балів; публікація статті у фаховому виданні: до 10 балів.

Кожне таке звернення розглядається окремо. Рішення ухвалюється відповідно до чинних нормативно-правових документів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальний рівень поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за залікову роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Політика використання технологій штучного інтелекту

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема усного опитування, тестування, модульних контрольних робіт та семестрового заліку.

Під час підготовки до практичних та семінарських занять, виконання самостійних завдань, підготовки презентацій, інформаційних повідомлень, есе та аналітичних матеріалів здобувач освіти може використовувати ШІ як допоміжний інструмент для пошуку й систематизації інформації, формування структури роботи, пояснення понять, мовного та стилістичного редагування тексту. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів і прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

У разі використання ШІ здобувач освіти зазначає назву сервісу або моделі, дату та характер його використання. За вимогою викладача здобувач освіти надає використані запити або пояснює спосіб застосування технологій ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендоване методичне забезпечення та література

Основна література

1. Бакаєвич Я. Інструменти «м'якої сили» в контексті російсько-української війни. *Інтегровані комунікації*. 2023. № 1 (15). С.104-110. <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2023.1513>.
2. Вінникова Н. Публічна дипломатія України в євроінтеграційному вимірі: виклики та перспективи. *Міжнародні та політичні дослідження*. 2025. Вип. 40. С. 13–22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2707-5206.2025.40.1>
3. Голянич Б. В. Використання Китаєм «м'якої сили» та формування міжнародного іміджу з точки зору культурної дипломатії. *Політичне життя*. 2023. № 4. С. 164–169. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.4.22jpl.donnu.edu>
4. Константинюк С. Сучасні теоретико-концептуальні підходи до дослідження «м'якої сили». *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2024. № 49. С. 98–111. DOI: <https://doi.org/10.31861/mhpi2024.49.98-111>
5. Кривошеїн В. Технології публічної дипломатії як інструмент «м'якої сили» у міжнародних відносинах. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2023. № 3, С. 63–83. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-03-63-83>
6. Коновалова М. Від м'якої сили до репутаційної безпеки: особливості публічної дипломатії в конфлікті. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2025. Т. 60, № 1. С. 29–35. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2025/1-60/29-35>
7. Мателешко Ю. П. «М'яка сила» Китаю: напрями та особливості українського наукового дискурсу. *Регіональні студії*. 2023. № 34. С. 157–162. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.27dspace.uzhnu.edu>
8. Мателешко Ю. П. Культурний напрям «м'якої сили» Німеччини в Україні: інституційний вимір. *Міжнародні та політичні дослідження*. 2023. № 36. С. 84–93. DOI: <https://doi.org/10.18524/2707-5206.2023.36.288710>

9. Мателешко Ю. П. «М'яка сила» України: напрями, особливості та проблеми досліджень (2008–2022). *Сторінки історії*. 2023. Вип. 57. С. 352–365. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.57.2023.294448ela.kpi>
10. Марченко А. Культурна дипломатія: поняття та механізми реалізації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-150>
11. Михалюк Н. Культурна дипломатія ЄС як інструмент «м'якої сили» в умовах глобальної конкуренції. *Літопис Волині*. 2026. № 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2026.34.30>
12. Перепелиця Г., Шкурко М. «М'яка сила» Росії у демократичних країнах під час війни з Україною. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2023. Т. 57, № 2. С. 35–41. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2023/2-57/35-41>
13. Юрченко О. Публічна дипломатія як форма міжнародних комунікацій, її роль у формуванні іміджу України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-124>
14. Cuppuleri A., Velu Ashiku L. The Multidimensional Soft Power of Illiberal States: Russia in the Western Balkans. *Nationalities Papers*. 2024. Vol. 52, No. 4. P. 761–781. DOI: <https://doi.org/10.1017/nps.2023.25>
15. Nye J. S. *Soft Power and Great-Power Competition: Shifting Sands in the Balance of Power Between the United States and China*. Singapore: Springer, 2023. IX, 208 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-981-99-0714-4>
16. Ohnesorge H. W. (Ed.). *Soft Power and the Future of US Foreign Policy*. Manchester: Manchester University Press, 2023. 275 p. ISBN: 978-1-5261-6912-9. DOI: <https://doi.org/10.7765/9781526169136>
17. Wei L. The Influence of China's Global Soft Power Strategy on Its Relations with African Nations. *Journal of International Relations*. 2024. Vol. 4, No. 4. P. 41–51. DOI: <https://doi.org/10.47604/jir.3107>
- 18.

Допоміжна література

1. Вінникова Н. Штучний інтелект як чинник геополітичного впливу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Питання політології»*. 2021. Вип. 40. С. 21–28. DOI: <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2021-40-03>
2. Виговська О. Переговори як інструмент глобального врядування: теоретичні підходи та практичні імплікації. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2025. Вип. 163. С. 49–57. DOI: <https://doi.org/10.17721/apmv.2025.163.1>
3. Костиця І. О. Культурна дипломатія в контексті світових геостратегій. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 2025. №16. С. 73–83. <https://doi.org/10.31866/2616-745X.16.2025.344690>
4. Куц Г. Взаємозв'язок понять «стереотип», «імідж» і «бренд»: політологічне осмислення. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2024. № 3(20). С. 245–257. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2024-03-245-257>
5. Куц Ю. О., Куц Г. М. Мовна безпека України: політико-нормативний вимір. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2025. № 3(23). С. 323–338. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2025-03-323-338>
6. Мателешко Ю. П. Напрями та особливості діяльності британських інституцій «м'якого» впливу в Україні (1992–2024). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-7778/2024.1.8journals.tnpu.ternopil>

7. Федорів І. Політика «м'якої сили» Республіки Корея: геополітичні можливості та наслідки. *Консенсус*. 2025. № 1. С. 281–292. DOI: <https://doi.org/10.31110/consensus/2025-01/281-292>
8. Чернишова Л. О. Наднаціональні механізми економічної дипломатії Європейського Союзу. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2024. № 2(43). С. 107–111. DOI: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.43-17>
9. Adamson F. B., Han E. Diasporic Geopolitics, Rising Powers, and the Future of International Order. *Review of International Studies*. 2024. Vol. 50, No. 3. P. 476–493. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0260210524000123>
10. Kelly B. P. The Power Politics of the Holy See: The Church, the State, and Its Citizens. *Politics and Religion*. 2023. Vol. 16, No. 4. P. 682–707. DOI: <https://doi.org/10.1017/S175504832300024X>
11. Vinnykova N. Democracy-Security Interplay: Resilience and Fragility in a Turbulent World. *Regional Studies*. 2026. Issue 44. P. 133–138. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2026.44.21>

16. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>.
2. Комунікаційна стратегія Міністерства закордонних справ України на 2026–2030 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/komunikatsiina-strategiya-mzs-2026-2030-rr.pdf>.
3. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. URL: <https://spravdi.gov.ua/>.
4. Центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України. URL: <https://cpd.gov.ua/>.
5. Стратегія інформаційної безпеки України : Указ Президента України № 685/2021 від 28.12.2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>.
6. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>.
7. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). URL: <https://www.unesco.org/en/>.
8. European External Action Service (EEAS). Information Integrity and Countering Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI). URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/information-integrity-and-countering-foreign-information-manipulation-interference-fimi_en.
9. NATO Strategic Communications Centre of Excellence. URL: <https://stratcomcoe.org/>.

12 Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «"М'яка сила" в міжнародних відносинах» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18477>